

[Elgaard.]

mellem den største og mindste Kreds, end Tilfældet har været f. Eks. i Aalborg Amt. Jeg har derfor faaet det Indtryk, at der ikke har været stærkere Grund til at røre ved Opstillingskredsene i disse Amter end i andre, man ikke har rørt. Derfor vilde det være tilfredsstillende for mig, hvis man under Udvalgsarbejdet enten kunde formindske Ravagen eller finde et tilfredsstillende Resultat paa Grundlag af de allerede eksisterende Opstillingskredse.

Holger Eriksen: Den højtærede Indenrigsminister gjorde i sine Bemærkninger til mig gældende, at hvis man vilde indføre de Regler, der er gældende i Jacobsen-Rudmes Forslag, var det nødvendigt, at man fik Opstillingskredsene gjort praktisk talt lige store. Jeg kan ikke anerkende Rigtigheden heraf, tværtimod mener jeg, at med det nuværende System, og for saa vidt man ikke bruger Partilister, er det nødvendigt, at Kredse er omtrent lige store; der er nemlig meget stor Forskel, saa at man risikerer, at den store Kreds er saa jævnt fordelt paa et Par Partier, at der falder to Mandater, medens derimod en anden Kreds slet ingen Repræsentant faar. Anvender man derimod Partiliste, altsaa ogsaa det Jacobsen-Rudme'ske System, vil det være saadan, at der aldrig kan være mere end 100 pCt. Stemmer i en Kreds, og derved bliver alle Kredse lige store. Faar et Parti i en Kreds 55 pCt. af Stemmerne, følger deraf, at de andre Partier bliver svagt repræsenteret, de bliver saa maaske stærkt repræsenteret i en anden Kreds, men dette System fordrer ikke paa samme Maade som det nuværende, at Kredse skal være lige store.

Jeg har ogsaa et Par Bemærkninger til Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Krag, som fremhævede, at jo flere Partier der skulde til for at danne en Regering, des svagere blev denne Regering. Det er naturligtvis i og for sig rigtigt, men deraf følger ikke logisk, at man altid kan gaa ud fra, at en Regering er svagere, fordi den bestaar af to Partier fremfor af eet. Tænker man sig nemlig den Mulighed, at det ene Parti, der danner Regeringen, kun har faaet Flertal i Kraft af Valgloven og ikke har et Flertal ude i Vælgerbefolkningen, vil jeg hævde, at en saadan Regering er svagere end en Regering, der er sammensat af to Partier, der tilsammen har Flertal i Vælgerbefolkningen.

I øvrigt fremhævede det ærede Medlem Hr. Krag Ønskeligheden af at faa en stærk

Regering. Det forbauser mig noget, naar jeg tænker paa den Tale, der blev ført fra det ærede Medlems Partis Side — for øvrigt ogsaa fra det konservative Partis Side — forud for Landstingsvalget. Da hørte vi jo nemlig, at det vilde være en Ulykke med en stærk Regering, som havde Magten baade i Folketing og Landsting. Nej, sagde man, man skulde tale og dele sig til Rette, det var det, det kom an paa, og fik man en Regering, der havde Magten baade i Folketing og Landsting, fik man Flertalsdiktatur. Nu siger man lige det modsatte. Det gælder om at have en stærk Regering. Ja, man gaar endog videre endnu; nu vil man have en stærk Regering, selv om vedkommende Regering ikke har Flertal i Vælgerbefolkningen. Skulde jeg bruge det Udtryk, som de Herrer brugte dengang, Flertalsdiktatur, vil det sige, at de Herrer nu er parate til at underkaste sig et Flertalsdiktatur, som ikke engang hviler paa et Flertal i Vælgerbefolkningen, men blot paa et Flertal af Repræsentanterne i Rigsdagen. Det er en meget væsentlig Forandring, der er sket i de Herrer's Opfattelse fra dengang til nu.

Der har været talt en hel Del om, hvorvidt København havde faaet for mange eller for faa Mandater, og der er opstillet et sindrigt Regnestykke af Venstres Ordfører, der skal bevise, at København i hvert Fald har faaet et enkelt eller to Mandater for meget efter det Forslag, der her foreligger. Jeg vil gerne fremhæve som min Opfattelse, at selv om der var Grund til i 1849 at have Bestemmelsen i Grundloven om Hensyntagen til Befolkningstætheden, er det meget tvivlsomt, om den burde have været overført til den nye Grundlov, og naar den er blevet overført, skyldes det sikkert kun den Omstændighed, at den een Gang har været indført, og saa har man ikke villet lade den falde nu. For hvad var Grunden til, at man i sin Tid medtog den Bestemmelse? Ganske afgjort den Omstændighed, at Kommunikationsmidlerne var saadan, at det var yderst besværligt i en stor Landkreds at komme frem til Stemmeafgivningsstedet, hvorfor man kunde risikere, at Valgdeltagelsen vilde blive mindre i Landkredsene end i Bykredsene. Nu derimod har man faaet Afstemningssteder placeret rundt omkring i de forskellige Kommuner, og hvis vi ser paa Stemmedeltagelsen ved de forskellige Valg, kommer vi til det Resultat, at den er større ude i Landkommunerne end i Bykommunerne, men dermed er i Virkeligheden efter min Opfattelse Grundlaget for den Bestemmelse bortfaldet. Og naar det ærede Medlem Hr. Krag har fremhævet, at